

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . . . 3 frt — kr.	Félévre . . . 5 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.	Negyedévre 2 frt 50 kr.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

Anglia és a háboru.

Az angolországi események felé fordul most az egész világ érdeklődése. A dél-afrikai háboru tragédia első felvonása a spions-kopi vere-séggel és Buller visszavonulásával befejeződött. Addig, míg az előké-születek a második felvonáshoz tar-tanak, a harcztérről nem igen vár-hatni újabb érdekes és izgató fordulatokat. Legfeljebb a már lefolyt események még eddig ismeretlen részletei tarthatnak számot a világ érdeklődésére. Most mindenki arra kíváncsi, hogy mire határozza el magát az angol parlament, mely teg-nap előtt ült össze.

A felirati vita már megindult. A szabadelvű ellenzék már meg-kezdte támadását a konzervatív kor-mány ellen. De azok, akik nagy parlamenti viharokat vártak, ame-lyek a mostani kormányt szinte el-sepréssel fenyegették, már is csalód-tak. Amennyit a tegnapi ülésről szóló — kétségkívül hézagos — tu-dósításokból látni lehet, az ellenzék szónokai meglehetősen mérsékelt hangon bírálják a kormány politi-káját a multban, attól pedig határo-zottan óvakodnak, hogy a jövőben

követendő politikára nézve adjanak programot. Világosan látszik, hogy az ellenzék most nem akarja meg-buktatni a kormányt, mert fél attól, hogy ebben a súlyos és felelősség-teljes helyzetben neki kell átvenni a kormányt.

Hogy az ellenzék mennyire óvakodik minden erőteljesebb ak-cziótól, ezt legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy Futzmanrice lord még csak tegnap nyújtotta be teg-napelőttre hirdetett roszalási indit-ványát és csak akkor, mikor erre — ugyszólván — a kormánypárt kény-szerítette.

Campette-Baunermann az ellen-zék vezérszónoka langymeleg beszé-det tartott, amelyben nem annyira a hadviselésben elkövetett hibákat, mint inkább a kormánynak a Fok-föld hollandusaival szemben való magatartását bírálta. Belfour, a kincstár lordja, azt válaszolta erre, hogy nem ez a kérdés, hanem az, hogy mit kell tenni a jövőben és gunyo-san jegyezte meg, hogy az ellenzék még csak roszalási inditványt sem mert benyújtani. Futzmanrice csak arra a nyílt provokálásra tette meg roszalási inditványát. Jellemzi a hangulatot, hogy maguk az ellenzék

kiek hangsúlyozták a háboru igaz-ságos voltát és követelték annak erővel való folytatását.

A kormány birói azt hiszik, hogy alapos okok van arra, hogy kritikájukban a kormányt a tényál-lás ismeretének és az előrelátás hi-ányával vádolják, de nincs hőbb ki-vánságuk, mint hogy a kormányt támogassák abban a törekvésében, hogy a háborut teljes sikerrel fe-jezze be.

ORSZÁGGYŰLÉS.

— Távirati tudósítás. —

A képviselőház ma kezdte meg a költ-ségvetés általános tárgyalását a képviselők-nek oly lanyha érdeklődése mellett, mely egyenesen botrányos. Szerencse, hogy az ellenzéken nem akadt senki, a ki megszá-máltatta volna a jelenlevőket, mert akkor ki-derült volna, hogy a Ház a költségvetési vita első napján alig volt tanácskozásképes, de semmiesetre sem tanácskozás. Tegnap a mikor a napirend csupa érdektelen tárgyból, sokkal elevebb volt a Ház, mert tegnap — gázsínap volt.

Perczel Dezső elnököl. Bejelenti, hogy Komjáthy Béla sürgős interpellációt jelen-tett be a brassói román gimnázium ügyében, Szluha István pedig a paksi szőlődezsma-váltás ügyében.

Következik a napirend, az 1900-ik évi költségvetés tárgyalása.

Neményi Ambrus előadó: A költségve-tési előirányzat nálunk nemcsak azt mutatja, hogy az államot miképen kormányozzák,

A király szelleme.

Tizenhat esztendővel az után a janu-ári reggel után, amikor a XVI. Lajos egy őrvingő tömegtől környezve olyan borzal-mas véget ért, Páris viszhangzott az ün-nepségek zajától Bonaparte uralma alatt.— Egyik bál a másikat érte s a mulatságok között kétségkívül a legfényesebbek voltak azok, amelyeket Cambacéres pármái herceg Franciaország kancellárja rendezett. Mint a nemzeti konventnek a tagja, ámbár föl-tételesen, de mégis megszavazta XVI. Lajos bünnőségét és néha később a leghatározot-tabban védekezett, mégis vádolták a király elítélésében és kivégeztetésében való része-sedéssel.

Hogy azonban lelkiismereti fordulásai mégis voltak, azt bizonyítja egy jelenet, amely Cambacéresnek a Saint Dominique-

utcai palotájában tizenhat évvel később lejátszódott egy fényes álarczos báli mulat-ságon, amely 1809. január hó 21-én az egész udvart és a francia társaság elejét gyűjtötte össze.

Meg a császár is megígérte, hogy megjelenik. — Hanem jó sokáig késett és azért a herceg néhány pillanatra egy kis szalonba huzódott vissza s egy karosszék párnái között mély elmerülésbe süllyedt. — Hirtelen felijedt.

Előtte komor feketén egy lovagi alak állt s az álarczából, mely arczát fedte, sötöt szemek gyűlölettől szikrázva meredtek rá. Némán, rémülten nézte a herceg a titok-zatos alakot, majd mégis magához tért egy kissé s megszabadulva a varázstól, meg-kérdezte a lovagtól, vajjon nem elég szép-e az ő ünnepe, hogy ilyen gyászban jelent meg...

— Ünneped — felelte a sötét lovag tompa hangon — ünneped nem illik ehhez a naphoz.

— Nos hát tudd meg, hogy uralkodóm is megígérte a megjelenését — szakított a félbe Cambacéres.

— Uralkodód!... csakugyan?... Csak-hogy nem vártad őt — dünyögte a titokza-tos vendég.

— Nem értelek, de hisz a császár megígérte...

— Ki beszél a császárról! — vágott közbe gunyos kaczagással az idegen. A te uralkodódról beszélek én, akit elárultál, meg-tagadtál, elítéltél! Nem emlékszel már arra a január 21-ikére?...

Ezzel rátette a kezét az ijedtségtől félhalott herceg karjára. Mintha a sir jég-hidegsége áradt volna abból a kézből, amely mázsás súlylyal nehezedett a hercegre.

— Ismerd meg vendégedet! — szólott

hanem ugyanolyan mértékben mutatja azt is, milyenek a társadalomnak viszonyai és gazdasági kilátásai.

Szólóra is komoly benyomást tesz, mikor látja, hogy — koronákban bár — államháztartásunk túlhaladta immár az első millárdot. De, mikor erről a sokat mondó számról elmélkedünk az sem volna helyes, ha a dolgokat úgy állítanók oda, mintha ezt az egész milliárdot csakis a társadalom adójából vennék. Mert ennek az óriási összegnek tetemes része nem az adózóknak szolgáltatásából kerül ki, hanem gyümölcse a nagy forgalomnak és eredménye az állam kiterjedt — némelykor talán már a kiterjedt — nemzeti tevékenységének.

Jogosult tehát az a kérdés, hogy ennek az összegnek felhasználása miképpen oszlik meg, nevezetesen: miképpen oszlik meg a felhasználás a belső konszolidáció céljai között és azon egyéb szükségletek között, a melyeket röviden közös ügyeknek szoktunk nevezni?

Mert számlomra méltó volna az olyan ország, a mely három évtized alatt egynemely tekintetben előre nem haladna, viszont bámulatot érdemelne az olyan ország, amely ennyi idő alatt hibákat el nem követne és hibáinak árát meg nem adná.

Tehát 1889-től 1898 végéig terjedő évtizedet vesz az összehasonlítás alapjául.

Már most, ezt az évtizedet tekintve nemcsak a rövidség, hanem az áttekinthetőség kedvéért is, csakis azokat az összegeket veszi, a melyeket négy minisztérium, tudniillik a belügyi-, a kultusz-, az igazságügyi- és földmivelésügyi-minisztérium céljaira fordítottunk, mivel ez a négy tárca közfelfogás szerint népjóléti intézményeknek szolgál. Ebből a számításból pedig kiderül, hogy a belügyminisztérium tényleges kiadásai emelkedtek körülbelül 58 százalékkal, a földmivelésügyi minisztérium kiadásai 83 százalékkal, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium kiadásai 139 százalékkal, az igazságügyminisztérium kiadásai 48,6 százalékkal és mind a négy minisztériumnak kiadásai együttvéve átlagban 75,8 százalékkal. Ezzel szemben, igaz, tisztelt Ház, hogy a közös kiadásoknak reánk eső teljes összegét pontosan meghatározni nem tudjuk, annál az oknál fogva, mert tudvalevően a vámjövédelmet előzetesen lefoglalják a közös ügyek céljaira. Már pedig, hogy a vámjövédelmekből jog szerint mennyi illetné meg Magyarországot, mennyi Ausztriát, arról csak hozzávetőleg lehet véleményt mondani. De ha úgy okoskodunk, hogy a vámjövédelmek

most a lovag s egy mozdulattal lekapta arcát halvány arczáról.

Atható sikoltással esett össze Cambacéres, aki borzalommal ismert rá XVI. Lajos fájdalomtól dult halvány arczára. Dubois gróf, az akkori rendőr prefektus hiába buzgólkodott, nem juthatott a fekete lovag nyomába. Udvari körökben azt is beszélik, hogy maga Napoleon volt az, aki ezt a jelenetet rendeztette. Cambacéres másnap el is beszélte a császárnak különös kalandját, mire ezt a császár így szólt:

— Szegény barátom, ön vagy valami gonosz játéknak az áldozata, vagy pedig ez a valószerűbb, az est fáradalmaitól elnyomva, elaludt és álmában látta a fekete lovagját. Külömben, folytatta s mosolyogva megcibálta kanczellárjának a fülét — így jár mindenki, aki halálra ítéli az uralkodóját. Jegyezze meg magának!...

szintén a kvóta aránya szerint illetnek meg bennünket, akkor is mondhatni, hogy az általam megjelölt belső szükségletekre fordított összegek nagyobb arányokban növekedtek, mint közösgyi kiadásaink.

Es mégis oly sűrűn halljuk a panaszt, hogy legégetőbb, szükségleteink nincsenek kielégítve? Ennek magyarázata, abban van, hogy szabad rendelkezésünkre levő állami bevételeink távolról sem oly tetemesek, mint amilyeneknek a millárdos költségvetés elnevezése azokat feltüntetni alkalmas.

Az a költségvetés, melynek most tárgyalásához fogunk, nevezetes mindenekelőtt abban a tekintetben, hogy benne többféle, évek hosszú sora óta köztünk és Ausztria között függő ügyek véglegesen szabályozva vannak. A pénzügyi önrendelkezésnek nagyobb mértéke foglaltatik ebben a költségvetésben, mint bármely előzőben. Szabályoztuk a fogyasztási adókat, szabályoztuk a bankügyet és biztos alapra fektettük a valuta akció folytatását és befejezését olyképen, hogy ha váratlan események közbe nem jönnek, akkor belátható és nem is messze eső időn belül számíthatunk rá, hogy a készpénzfutéseket az egész vonalon fölvehetjük és ezzel pénzügyrendszerünk szempontjából kibontakozunk az elszigeteltségnek és a provincialit függésnek abból az állapotából, amelyre bennünket egyéb okok mellett, főképpen a rendezetlen valuta kárhozottat. Súlyos áldozatokat hoztunk ezért a célért a multban, valamint súlyos áldozatokat hoztunk ezért a célért a multban, valamint súlyos áldozatokat hozunk érte még folyton, bár közgazdasági helyzetünk éppen nem olyan, hogy nagy áldozatok elviselésére ösztönözze — De a cél, amely felé a valutaakcióval törekszünk, oly korszakos jelentőségűnek ismerjük, hogy áldozatoktól sem riadunk vissza, mihelyt megadva — amint, hogy most vannak megadva — a biztosítékok arra nézve, hogy a kívánt eredményt el is fogjuk érni. Hogy következetesen a cél felé törekszünk arról ennek a költségvetésnek is számos tétele tanuskodik és azért remélhetjük, hogy az ország nemsokára a valutarendezésnek nemcsak a terheit fogja viselni, hanem előnyeit is élvezni majd. Az évről-évre fokozódó többletek sem bizonyítják a költségvetés irrealitását.

Az államnak pénzügye sem különbözik lényegben a magánembernek pénzügyétől. Már pedig a magánéletben a könnyelműen számító és a frivol embert nem arról szoktuk megismerni, hogy kisebb bevételeket irányoz elő, mint a milyenekre valóban számíthat, hanem arról, hogy nagy bevételeket irányoz elő, melyek azután a valóságban elmaradnak. Körülbelül így vagyunk a pénzügyminiszterekkel és az előirányzatokkal is. Nem mondom és ez nem is felene meg a valóságnak, hogy ami rendszerünk ideális előirányzati rendszer. — De hiszem, hogy még teljesen meg nem állapodott viszonyaink mellett egy időre egészen megfelelő a budgetirozásnak az a rendszere, amelyet egy évtized óta követünk, amely rendszer eddig bevált.

De fájdalom, inkább attól lehet tartani, hogy ezután már ezekkel a sokat emlegetett több-bevételekkel kevesebb hajunk lesz, mint a multban. Hiszen a legjobbat föltételezve, tudniillik, ha a nemzetközi helyzet alaposan javulna, még akkor is némi átmeneti idő kell hozzá, míg újra találkozunk az olcsó kamatlábnak, a könnyű befektetéseknek és a nagyobb szabású vállalkozásoknak újabb korszakával.

Ezért vagyunk kénytelenek ennek a költségvetésnek tanúsága szerint is sok érdemes, sok népszerű és mindnyájunk előtt besset eszméről lemondani, hogy való állami és nemzeti célokat reprezentál. Ezért az a bizottság, amelyet a Ház abból a célból

küldött ki, hogy a költségvetést előkészítse, most is óva intse a törvényhozást, hogy egyszerre tulságos követeléseknek engedjen, hanem, hogy nyugodjunk meg abban, hogy egy időre legalább elérkezett bizonyos önmegtartózkodásnak és szigorú fegyelemnek a korszaka.

Ajánlja a költségvetést elfogadásra.

Kossuth Ferencz következők után, nem viseltetik bizalommal a kormány iránt, mert a 67-es alapon áll és ezen az alapon nem lehet kiépíteni a függetlenséget. Majd a költségvetés részletes bírálatára tér át és kifogásolja a külföldi követségi paloták építését. Azután azt bizonyítja, hogy a titkos rezervák, a bevételi többletek illuzórisá teszik a parlament budgetjogát. Ezzel szemben a pénzügyi kormányzat semmit sem tesz az adózóképeség növelésére, csak az adókat emeli végletekig. Ilyen előre nem látó háztartás mellett az ország tönkre fog menni. (Helyeslés a szélsőbalon.) Nem fogadja el a költségvetést és határozati javaslatot terjeszt be ilyen értelemben.

Fluger Károly kormánypárti szász képviselő állott fel ezután. Ez a derék képviselő mondta tavaly az obstrukció napjaiban azt a nevezetes mondatot:

— Den kormány mächt ich kennen, den ich nicht unterstützen werde.

Mai beszéde teljesen megfelel ennek a hallhatatlan jelígenek.

Förster Ottó nem is állhatta meg, hogy egy izben közbe ne kiáltson:

— Így beszél az inventár.

A költségvetést különben elfogadta. — Beszéde végén elvtársai zajosan megjelenezték Meg is érdemelte, mert beszédét elég hibátlan magyarsággal mondta el. — Ezért még Madarász József is gratulált neki.

Gróf Zichy János volt a következő szónok. Kérde, hogy megfelel-e az alkotmányosságnak, hogy a kormány olyan költségvetést nyújt be, mely a valóságnak még csak látszatával sem bír? A költségvetést csak azért szerkesztik meg a lehető legkedvezőtlenebbül, hogy az eredmény mindig a kormányt dicsérje. Ezáltal utat nyitunk a financiai önkénynek. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Végül Komjáthy Béla terjesztette elő interpellációját a brassói iskolák szubvenziója dolgában. Nem tartja egészségesnek, hogy a magyar állam pretizse alatt az idegen s hozzá a román nyelvet terjeszszék.

POLITIKAI HIREK.

Minisztertanács. Minisztertanács volt tegnap délután a kormányelnökségi palotában. A minisztertanácsban a távollevő Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztert Zsilinszky Mihály államtitkár képviselte s ő adta elő a tárcának ügykörébe eső azt a három ügyet, amelyek minisztertanácsi elintézését igényelték. Foglalkozott a minisztertanács egypár oly kérdéssel is, amelyek a Budapestre jövő osztrák miniszterek és a magyar kormány tagjai között is értekezés tárgyai lesznek.

A brassói román iskolák. A brassói román szubvenziója dolgában a magyar kormány legutóbb tárgyalásokat folytatott a román kormányval és e tárgyalások oly megállapodásokra vezettek, melyekkel a magyar kormány megelégedett, úgy, hogy ebben az ügyben a magyar érdekeknek kedvező megegyezés jött létre. A képviselőház egyik közelebbi ülésén Komjáthy Béla a függetlenségi párt nevében interpellációt fog intézni a miniszterelnökhöz. Széll Kálmán miniszterelnök ezuttal már abban a helyzetben lesz, hogy a konfliktus megoldásáról oly jelentést tehet, mely az ellenzék is ki fogja elégíteni.

TÁRSAS ÉLET.

Egy nőgyűlölő naplójából.

Nyujtsd az asszonynak oda a kisujjadat: mindjárt a gyűrűt is akarja.

*
A házasságok a mennyországban lehetnek, de a válóperek a hetedik mennyországban.

*
Sütni-főzni nem minden asszony tud, de fejni és koppasztani majd mindenik.

*
Ha tűz van, harangoznak. Ha árvíz fenyeget: harangoznak. Vihar elé is harangoznak. Esküvő elé miért nem harangoznak?

*
Igy mondják: az asszony egy háznak legszebb ékessége. De így gondolják: az asszonynak egy ház a legszebb ékessége.

Milyen volt a régi lakodalom.

A fenmaradt számadási könyvek tájékoztatást adnak arról, hogy milyen országra szóló dárídó volt egy-egy lakodalom a XVII. században.

1612-ben Thurzó Borbála nászán Nagy-Bitsén annyi volt a vendég, hogy a lovak 4324-re, az idegen inasoké és cselédké 2621-re rugott, a menyegzői ebédet 21 szakács készítette s elfogyott 234 köböl liszt, 60 tehén, 140 borju, 350 bárány, 200 disznó, 16 oldal szalonna, 1000 tyuk, 400 kappan, 400 lud, 6000 tojás, 600 császár- és fogoly-madár, 400 nyul, 30 őz, 2500 pisztráng, 100 galacsa, 400 menyhal, 1000 fehérhal, 60 nagyobb-, 120 kisebb csuka, 15 pulyka, 20 angol tyuk, 30 bölény, 20 páva, 649 akó bor, 295 akó pálinka, 20 akó ecet.

„Szarvasokat és vaddisznókat — ugymond a jegyzék — adni fog az Isten;” a többi a szegény jobbjának kellett előteremteni izzadsága árán. Fűszerre 485 forintot adtak ki, mi a mai érték szerint 5000 forintnak felel meg; még pedig vásároltak 100 font borsot, 50 font gyömbért, 4 font szerecsendiót, 4 font fahéjat, 1 mázsa rizst, 48 font mandulát, 6 tonna fügét, másfélmázsa cukrot, 1 mázsa mazsolaszólt, 80 font tengeri szőlőt, 80 font gesztenyét, 4 font sáfránt, 500 narancsot és 1000 citromot. A vaj, sajt, méz a belső gazdaságból került ki.

VIDÉK.

A szatmári gyilkosságok. A szerencsétlen Papp Árpád meggyilkolása ügyében legutóbb semmi újabb fordulat nem állott be, mert a vizsgálat az eddig kiderített tényállás és gyanuok kiegészítésére szükségesnek tartotta a szerencsétlen család harmadik fiának kihallgatását. — Papp Árpád pedig tudvalevőleg Amerikában élt már második esztendeje és a borzasztó családi tragédia első fejleményei idejében ismeretlen helyen tartózkodott. Amerikai konzulatásunk végre hosszas keresés után megtalálta s a fiu — értesülve az odahaza lejátszódtat drámáról — nyomban utnak indult hazafelé. A mult

hétfőn érkezett meg Brémába, tegnapelőtt este pedig Szatmárra. A pályaudvaron nagybátyja, Horváth udvari birtokos és ügyvéd várta, a ki kocsin vitte ki Udvariba, hol a család tagjai várták a szerencsétlen Papp-család harmadik fiát. A viszontlátás szívetépő jelenetek között történt meg. — A szatmári gyilkosság ügye tehát rövid időn belül dülőre jut.

Halálos elgázolás. Csökmőröl írja tudósítónk: Kiss Bálint gazda tegnap délután hazafelé hajtott a szomszéd faluból. Mikor Csökmő határához ért, a lovai hirtelen megbokrosodtak s vadul ragadták a könnyű szekeret az országuton. Kiss Bálintot csakhamar elhagyta az ereje, a gyeplőt kiejtette kezéből s a lovak közé bukott. A megvadult állatok keresztül gázoltak a szerencsétlen ember testén s agyonrúgták. Kiss Bálintot arra járó szekeresek holtan találták meg az országut sarában.

Véres mulatság.

— Saját tudósítónktól. —

Kóhalmon, mint levelezőnk írja, e hó 28-án éjjel nagy farsangi mulatságot rendezett a fiatalság; a világmára már hetekkel ezelőtt nagyban készültek. A mulatság javában folyt egész éjjelig, amikor két legény: Botka Lőrincz és Nacsá Imre összeveszttek egy leány miatt. A verekedést az okozta, hogy Botka nem akarta átadni a táncosnőjét Nacsának, aki pedig már régóta várt a leányra.

Ebből szóváltásba keveredtek, mikor pedig a rendezők kiteszkolták őket a bálteremből, az udvaron kezdtek viaskodni. Ekkor aztán bele szólt a dologba a többi legény is s mind a két verekedőnek pártja akadt. A két párt aztán szembe állott egymással s előbb csak ökökre mentek, de mert így nem sokat árhattak egymásnak, előszedték a bicskákat is. Ezzel aztán olyan alaposan összeszurkálták egymást, hogy eddig már két legény: Toppantó András és Kaszab Valér bele is halt sebeibe.

Ezeket kívül még vagy tizen szintén súlyos sérülést szenvedtek. A verekedésre a közönség nagy része, köztük a község birája is kimentek, hogy a verekedőket szétválasszák, de közbelépésüknek az lett az eredménye, hogy őket is megszurkálták. A verekedésnek végre a csendőrök vetettek véget, akik a laktanyából a helyszínére sietve, a verekedőket összefogdosták.

SZINHÁZ.

A jövő hét műsora. Komjáthy János szinigazgató a jövő hét műsorát a következőleg állította össze: Hétfőn, „A” bérletben III. Richard király, tragédia 5 felv., Shakespeare-

től. Kedden, „B” bérletben Sulamith, zsidó dalmú. Szerdán, „C” bérletben Folt, amely tisztit, színmű 4 felvonásban. Csütörtökön, „A” bérletben a Gésák, operett. Pénteken, „B” bérletben, ujdonságul először Az állatszeli-ditő, vígjáték három felvonásban. Szombaton, „C” bérletben A görög rabszolga, operett.

A Magyar színház igazgatója. Temesvári levelezőnk jelenti, hogy a Magyar színház r. t. Makó Lajos temesvári szinigazgatót hívta meg a Magyar színház igazgatójának hat esztendőre, igen előnyös föltételekkel és korlátlan hatáskörrel. — Makó egyelőre gondolkozási időt kért.

Somló Emma póre. Amikor Somló Emma a Magyar színháztól megvált és a színpad dicsőségét a családi élet csendes boldogságával cserélte fel, mint fiatal asszony nem volt többé hajlandó a nagy közönség elé lépni. A Magyar színház részvénytársaság emiatt szerződészegésért beperelte őt s kétezre korona vinkulomot követelt rajta. — Somló Emma azzal védekezett, hogy ő kiskoru volt, amikor a szerződést aláírta, de a házasság különben is érvénytelenné teszi az ily szerződését. A budapesti kir. törvényszék ma döntött ebben az ügyben s a Magyar Színházat keresetével elutasította. Elutasító határozatát a törvényszék azzal okolta meg, hogy Somló Emma a szerződést kiskorúságában írta alá s bár saját keresménye volt, a terhes szerződés nemcsak keresményét, hanem vagyonát is megtámadja. Házassága ugyan nagykorúvá tette őt, de minthogy ennekutána nem lépett fel egyetlenegyszer sem, ezzel bebizonyította, hogy nagykorúságában nem ismerte el a terhes szerződést.

Műsor: Pénteken, „B” bérletben: *Hálókocsik ellcnőre*. Vígjáték 3 felvonásban. Irta: Bisson. Fordította: Zemplényi Gyula.

Szombaton, „C” bérletben: *Nóra*. Színmű 3 felvonásban. Irta: Ibsen Henrik.

Vasárnap, délután félhétórakkal: *Debreczen a holnapban*. Este bérletszünetben: *Huszársíny*. Népszínmű 3 felvonásban. Irta Vachot Imre.

Szecesszió bál Debreczenben.

Debreczen, febr. 1.

Mi is az a szecesszió?

Tudvalevő dolog, hogy nálunk még nagyon kis mértékben fejlődött ki a festészet iránt való érzék. Csak újabb időben Hock János sikeres buzgólkodásának köszönhető, hogy a vidéken is rendez a magyar salon tárlatokat. Mégis mindég aktuális théma a szecesszió.

Nagy festőművészek csak a csoportok, jelenetek s alakok érdekes bemutatására törekedtek. Remek műveket alkottak, de a festészetnél elhanyagolták a diszitéseket, stilizálásokat; elhanyagolták a festészet egyik kiváló válfaját: az ornamentikát, melyet az ókori művészek oly magas tükélyre vittek. A visszahatásnak be kellett következni; a raekció szülte a szecessziót. Az ornamentika fejlődése tágteret nyitott a szecesszióisták élénk fantáziájának s ezt belevittek min-

denbe, oly alakoknál, hol festményekben szabálytalanságokat találunk, szabályosakkal helyettesítették. De legfeltűnőbb a szecessziós festmények színezése, mely egyik legjellemzőbb vonása. A festő művészek eddig arra törekedtek, hogy műveiken a festékek ügyes keverésével azok szingazdságát mestertileg növeljék, míg ellenben a szecesszionisták egy-két vagy három színnel, menten minden keveréstől hatnak. Teljesen tiszta kék, sárga, piros stb. színeket látunk egymás mellett. Ez nem felel meg a hűségnek, de a tiszta színek egyszerűsége emeli a hatást. E tekintetben az újirányt kultiváló művészek zseniális dolgokat műveltek.

Egyszerű színhatás és ornamentika, ezek jellemzik a szecessziót, mely hódít, bámulatos gyorsasággal.

Ma már mindenütt szecesszióval találkozunk, festészet, építészet, ipartéren, még csak a bálunk is szecessziós.

Igy tegnap este is, — ki hitte volna — hogy a híres Debreczen a századvég Jelen új irányának hódoljon.

A Bika-szálloda díszterme impozáns képet nyújtott. A lépcsőház fenyőgalyakkal és déli növényekkel volt díszítve, a díszterem fala pedig a szecesszionisták élénk fantáziája szülte képei voltak mesteri csoportozatba elrendezve.

A képek közül sikerült a táncrend, mi a szerelem; festette Besenyey. A felkelő nap és a csillagos ég, festette: Márk Sándor. Az igazság, festette: Gabron Árpád és az oszlopokra illesztett festmények, melyeket D. umár J. készített.

Az egész valami különös, sajátos bonyomást tett a szemlélőre. Mintha egy misztikus, nem létező világ édes valóságában élnék. Mintha a Mikádó híres birodalmában volnék. — A kedves Yum-Yumok, Aranyhárfa, Ibolyácska, Rolli-Polli az aranyos kicsi Gésák bájos világa tárult volna élénk. A selyem kimonák kedves suhogása; hódító illattal telt légbeu, lágy, andalító zene hangjai mellett. Debreczen város legszebb rózsái: a bájos hölgyek egész átszellemülve, kipirult arczzal lejtették a mámorító tánczokat. — Arczuk kedves pirja, ajkuk mosolygása elárulta örömeiket és hogy a bál édes emléke feledhetetlen lesz örökre

A rendezőség legfényesebb jutalma ez, mely fáradozásait koronázta.

Éljen a szecesszió! Fore ever!

T. J.

A megjelent hölgyek névsorát berüdben a következőkben adjuk:

Agricola Adolfné, Dr. Altmann Béláné, Antalovics Gizi, Miczi, Ilona és özv. Antalovics Gyuláné, Alman Sarolta, Alman Gyuláné, Brunner Edéné, Burger Izsóné, Beck Ignáczné, Beck Irén, Békésy Lászlóné, Békésy Irma, Boczán Elemérné, Bognár Mathild, Bognár Dávidné, Böszerényi Berta, Bernáth Elemérné, Buday Gyuláné, Buday Leona, Béresi Sámuelné, Biazini Gizella, Kolozsvár, Baji Mária, Bakó Józsefné, Bészler Károlyné, Balogh Vilmosné (Iris koszti) Dr. Benedek Jánosné, Bay Leona, Bay Gáborné, Béróthi Gabika, Baróthi Béláné, Buttykay Menyhértné, Buttykay Ilona, Bosznai Károlyné, Bosznai Gabi (secessió)

kosztüm), Bosznai Ilus, Bodnár Istvánné, Bodnár Margit, Balázs Józsefné, Körtvélyes, Berzöfi Vinczéné, Csáthy Irma, Csáthy Károlyné, Csorba Lajosné, Csanády Vilma Keszthely, Czégely Gizella, Czégely Ferenczné, Csanak Jánosné, Czeglédy Ferike, Dénes Adolfné, Dóczy Ilona, Des Combes Henrichné, Donhoffer Jenőné, Ericz Jolán (kék szín), Ericz Totó (piros szín), Ericz Piki (piros szín), Emmert Antalné, Emmert Leona, Farkas Albertné, Frater Erzs, Freund Jenőné, Dr. Frater Imréné, Fényes Margit, Farkas Antalné Dorog, Farkas Rózsika (czigánylány), Farkas Ilonka, Fluts Károlyné, Fehér Margit, Györfi Aladárné, Galgóczy Jenőné Mikola, Gerzon Ödönné, Gulácsy Lászlóné, Dr. Hütter Károlyné, Harsányi Emma, Hirschhorn Jakabné, Horváth Böske, Horváth Mariska, özv. Horváth Mihályné, Héder Lajosné, Huzly Lujza, Horváth Lászlóné, Técső, Horváth Károlyné, Hutiray Béláné, Hutiray Palika

Jeney Erzsike, Jeney Györgyné, Irinyi Istvánné, Irniczky Giza Técső, Jablonczay Kálmáné, Kiss Áronné, Kovács Emilia, Komlóssy Etelka, Komlóssy Mihályné, Kovács Lajosné, Kovács Gyuláné, Király Irénke, Király Ferenczné, Kölcsey Ella (buzavirág) Kölcsey Anna, Kovássy Sarolta, báró Klebersberg Valeria, Kolbenheyer Kálmáné Krémer Ella, Kasznitzky Endréné, Kirschmayer Vilmosné, Nyicske, Kölcsey Ilonka, Koncz Ákosné piros secessio), Kasznitzky Andorné, Kirsch Frigyesné, Dr. Körössy Kálmáné, Körössy Gizella Mező-Sas, Lassgallner Elza (repülő angyal), Lassgallner Nóra (repülő angyal), Lassgallner Kálmáné, Lovassy Károlyné, Lukács Árminné, Lukács Ilona (fehér secessió), Luti Piroska Szatmár, Losonczy Ákosné, László Albertné, Láposy Anna, Laber Mihályné, Miklóssy Anna (angyal), Miklóssy Teréz (angyal), Miklóssy Gyuláné, Mandel Rezsóné, Mihalovits Jenőné (világoszöld selyem), Mayer Emilné, Menyez Lászlóné, Molcsányi Jánosné, Milcsog Ilona Budapest, Miskolczy Jenőné, Miskolczy Etelka, Miskolczy Lajosné, Nászay Mariska Eger, Nabráczky Istvánné Nádudvar, Nabráczky Margit Nádudvar, V. Nagy Gusztávné (spanyol cigány), Öhlberg Ilona, Orosz Endréné, Póka Károlyné, Pünkösdi Ferenczné, Pünkösdi Gitta, Puchlin Berta, Dr. Popper Alajosné, Rázsó Gyuláné, Rázsó Ilona, Rickl Gézáné, Reviczky Béláné, Reviczky Józsefné, Dr. Radnay Miksáné (kék selyem), Rutter Sarolta N.-Várad (rózsaszín és fehér) Rickl Antalné, Rickl Piroska, Róth Antalné.

Steinacker Viola (piros), Steinacker Sándorné (fekete bársony), Simonffy Béláné (fehér moir csipkével), özv. Szikszay Istvánné, Szabó Lajosné, Sziegmeth Frida, Sziegmeth Ida, Sziegmeth Károlyné, Szentkirályi Tivadarné, Dr. Szikszay Szabó Józsefné, Sz. Szabó Lenke, Szeghő Ida, Szeghő Ella, dr. Széll Kálmáné, Szücs Miklósné, Szunyogh Sándorné, Szunyogh Lilike, Szücs Viola, Szücs Mihályné, Szabó Miklósné (tengerzöld), Sárvány Gyuláné, Szilágyi Imréné, Schik Hermin, B. Szilágyi Margit (pipacs-jelmez), B. Szilágyi Imréné, Szabó Kálmáné, Szabó Margit, Szentmiklósi Margit, Stráda Gyuláné, Sesztina Jenő, özv. Szabó Jánosné, Szekeres Jánosné, Szekeres Margit, Szekeres Matild Szabó Sándorné Egyek, Tóth Gyuláné, Tóth Aurélné, Tóth Ferenczné, Török Gáborné, Telegdi Szeréna, Trázi Margit, Trázi Mária Pusztakőcs, dr. Tüdös Jánosné, Tóth Mariska, Kótaj, dr. Udvarhelyi Dezsóné, Udvarhelyi Gézáné, dr. Ujfaluzy Józsefné, Ujfaluzy Mariska, Ungváriné, Vég Gyuláné, Vecsey Zoltánné, Veszprémi Zoltánné, Várady Ignáczné, Várady Ilonka, Visky Károlyné, Visky Klára, Varga Károlyné, Varga Stefike, Vidovics Menyhértné, Vidovics Georgin, Wolafka Antalné, Wolafka Katicza, Wolf

Jánosné, Zádor Lajosné, Zádor Vilma (szecesszió), Zirufuss Józsefné, Zirufuss Anna, Zivuska Ferenczné, Zivuska Ilon, Zivuska Mariska.

UJDONSÁGOK.

* **Városi közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága tegnap folytatta közgyűlését, amelyen a városi szeskereskedés ügye szolgáltatott bő anyagot vitára. Végeredményében mégis a közgyűlés többsége a tanács ama javaslatát fogadta el, amely a szeskereskedés fentartását czélozza. Ezután az egészségügyi, majd a többi bizottságok megalakítása történt meg. A nagyléta-székelyhidi vasut kiépítésére 80 ezer koronát szavaztak meg. Az ev. ref. felsőbb leányiskola számára tett százezer forintos alapítvány kamatai helyett a tőke kiadását határozták el. Apróbb ügyek után a közgyűlés véget ért.

* **Uj aljegyző.** A tegnap tartott városi közgyűlésen Gróf Dégenfeld József főispán, Tóth Emil közigazgatási gyakornokot tiszteletbeli aljegyzővé nevezte ki.

* **Bűnügyi tárgyalások.** A debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsa a jövő hét folyamán a következő ügyekben tart főtárgyalást: Hétfőn, február 5-én Bablonczay Kálmán ellen. Szerdán: Maták Mária lopás, Kiss Gábor lopás. Csütörtökön: Orosz Sándor lopás, Dusa Lajos sulyos testi sértés, Goldberger Náthán és társa ellen közokirat hamisítás. Pénteken: Erdei Péter gyujtogatás, Nagy Eszter magzatelhajtás.

* **Jókainé gyász.** Néhány nap előtt a debreczeni közkórházban egy öreg ember halt meg. Flamm Hermannnak hívták és 93 évet élt. Ez az öreg ember nagyapja volt a Jókai Mór feleségének. Szegényül halt meg és több gyermekkel megáldott szobafestő fia gondoskodott a temetéséről.

* **Az első főtárgyalás Debreczenben.** Az új bűnvádi eljárás szerint tegnap folyt le az első bűnügyi főtárgyalás a debreczeni kir. törvényszéknél. Czigányok lopási ügyében ítélkeztek. A tárgyalást dr. Szeőke István bírő, a kiváló büntető jogász, nagy szakértelemmel vezette. A tanácsban voltak: Kolbenhayar és Tóth Aurél bírák. Jegyző: Medveczky. A vádhatóságot dr. Galánffy kir. alügyész képviselte. Első rendű vádlott Rostás Ádám kiérdemesült öreg cigányvajda, másodrendű vádlott ennek felesége, aki typusa a kártyavető boszorkány kinézésű cigányasszonynak. A vádlottak padján ült még a leányuk és két atyjafiok. Mindannyian november hó közepe óta vizsgálati

fogságban ülnek és a tárgyalásra is öt szuronyos börtönőr kísérte be őket. Az új eljárás értelmében mindegyik részére védőügyvédet nevezett ki a törvényszék. Védő ügyvédek voltak: dr. Békés Sándor, dr. Benedek János, Buday, dr. Fejér Ferenc és dr. Freund ügyvéd helyettese: Tóth Kálmán ügyvédjelölt. A múlt év november havában a szováti uton Varga Ferenczné szekereiről 30 pár csizmát ismeretlen tettesek elloptak. Ugyancsak ez éjszaka Boldizsár iparos szekereiről 60 férfi kabátot is elémeltek. A megindított nyomozás után az ellopott holmik közül többet meg is találtak Rostás Ádám és cigánytársai szekeren, amiért is mindannyiok ellen megindult a büntető eljárás. A tegnapi főtárgyaláson a lopást nem lehetett a vádlottakra rábizonyítani, amiért is csak orgazdaság miatt emelt a kir. ügyész a három vádlott ellen vádat és kettő ellen az eljárást beszüntették. A védő ügyvédek védeneczeik felmentését kérték, mivel ellenük pozitív bizonyíték nem merült fel. A védő ügyvédek közül dr. Fejér ügyvéd az első főtárgyalás alkalmából üdvözölte a törvényszéket és a kir. ügyészséget. Erőt és kitartást kíván a törvényszéknek hivatása teljesítéséhez. A törvényszék Rostás Ádámot és feleségét két-két havi fogházra, harmadrendű vádlottat pedig 8 napi fogházra ítélte. Mindannyiok büntetését a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vették.

* **Megnyitották a Csonka-utcza-i fiu iskolát.** A Csonka-utcza-i fiu iskolát vörheny járvány miatt még a múlt hónapban bezárták a főorvos jelentése alapján. Hosszas szünet után végre véleményezte a főorvos, hogy az iskola megnyitható. A köteles decificalás elvégzése után ma a polgármester is intézkedett. Elrendelte, hogy az iskola a járvány megszűntével s a decificalás megejtése folytán megnyitható. Tudomására hozzuk ezt az érdeklődő szülőknek.

* **Gyermekjátékból fogház.** — A falusi gyermekek nagy előszere-ttel szoktak a vasuti vágányok közelében játszani. Egy ilyen gyermekjátékból keletkezett bűnyben tegnap tartott végtárgyalást a törvényszék Hoffmann József bíró elnök-lésével. Történt a múlt év augusztus havában, hogy egy csomó bősörményi gyermek-ifju a bűd-szent-mihályi vasuti vágányok között játszadozott. Játék közben Molnár Albert legidősebb fiu — akkor 13 éves volt — biztatására a táviró-rudakon levő porcellán-szigetelőket kezdték mindannyian dobálni. Megindult a kavicsápor és rövid idő alatt körül-belől harmincz darab szigetelőt eltörték, ami által természetesen távir-dai forgalmi zavart idéztek elő. Az ifju társaság tagjai közül csupán a

kezdeményezőt és Láda Sándor társát lehetett büntetőjogi felelősségre vonni, mivel a többiek még 12 évesek nem voltak. A tegnapi tárgyaláson az ifju vádlottak beismerték tetteiket, ugyszintén a tanuképen beidézett többi apróságok is. A máv. képviselőtében megjelent főmérnök harmincz koronába számította fel a gyermekek által okozott kárt. A törvényszék távirda megrongálásának vétsége miatt Molnárt nyolcz napi, Láda Sándort pedig három napi elzárásra ítélte.

* **Zech József vendéglőjét,** amely a Sas utcán, a régi Vilmos-féle vendéglő helyén áll, ezuton is ajánlja a közönség szives figyelmébe, Zech József, aki hosszabb időn át volt a Margit fürdő vendéglőse, ottani működésével a közönség elismerésére tette érdemessé magát. Új vendéglő helyiségében pedig még inkább rajta van, hogy a közönség pártolására még méltóbbá tegye magát. Naponként friss sör, tisztán kezelt italok, izletes magyar ételek állanak a közönség rendelkezésére. Válogatott ételne-mekből gazdag étlap, igen szolid árak és pontos kiszolgálás. Havi abonemák étkezésre, ugy benn a vendéglőben, mint kihordásra, kedvező áron elfogadtatnak. — Nagy gond fordítatik villásreggelire, amely mindig friss kiszolgálásban kapható. Ezuton említi meg, hogy febr. 3-án szombaton sa-ját készítményű hurka-estélyt rendez. Tudva van az, hogy Zech a legjobb hurkát készíti, tehát aki jó hurkát akar enni, bizonyára felkeresi szombaton Zech vendéglőjét.

TÁVIRATOK.

A transvaali háboru.

London, január 31. Buller tábornok azt táviratozza, hogy Thorneycroft ezredest, aki a Spion-Kopról való visszavonulást elrendelte, nem érheti gáncs. Magatartása bámulatra-méltó volt.

London, január 31. A Reuter-ügynökségnek jelentik Pretóriából 29-iki kelettel; hivatalos adatok szerint a burok vesztesége a spions-kopi csatában 55 halott és 120 sebesült volt. Davis Webster, az Egyesült-Államok belügyminisztériumának államtitkára Holis konzul és Smuths államügyész kíséretében Ladysmithbe ment a csapatokhoz.

London, január 31. Adershotba ma váratlanul az a parancs érkezett, hogy a 4. lovassági dandár készen legyen, hogy azonnal hajóra száll-hasson.

London, január 31. (Hivatalos forrásból.) Az angolok összes vesztesége a január 24-iki spions-kopi csatában 139 halott és 392 sebesült volt. 59 ember eltűnt, 4 fogságba jutott.

Hirtelen halál.

Budapest, február 1. Kemer István nagyikindai születésű 20 éves

rézgyarost ma reggel a Szövetség utca 15. szám alatti lakásán az ágyban halva találták. A halált valószínűleg szívszélhűdés okozta. A halál okának biztos megállapítása végett a holttestet beszállították a bonczoló intézetbe.

Egy magyar ember letartóztatása Párisban.

Budapest, február 1. Párisból jelentik táviratilag: A lapok jelentése szerint egy Orika nevű magyar embert, aki nemrég egy általa föltalált féket ajánlott fel a francia hadügyminiszteriumnak, letartóztatták, mert azzal vádolják, hogy 15 évvel ezelőtt megszökött az idegenek légiójából.

Az osztálysorsjáték huzása.

Budapest, február 1. Ma a következő nagyobb nyeveményeket huzzák ki: 20.0000 koronát nyert: 78848. 10.000 koronát nyert 46197. 15.000 koronát nyert: 60132. 5000 koronát nyert: 34591. 2000 koronát nyertek 47108, 25026. 1000 koronát nyertek: 24411, 23710 59984 50996 10425 50954 13369.

A katolikus kongresszus.

Budapest, február 1. Második napja foglalkozott ma a katolikus kongresszus az *autonomia* kérdésével. A kép ugyanaz, mint tegnap. A hercegprimás elnököl s jelen van az egyháziak és világiak krénje.

— Lubrich Ágoston! — hangzik most s a volt egyetemi tanár kel föl elsőnek a szólásra. Hangja törött, tompa. Ugron Gábor odahuzódik eléje a Zichy Nándor helyére a tulsó táborból. Lubrich szerint a többségi javaslatnak vannak olyan hibái is, melyeket a kisebbség nem vesz észre, s melyeket korrigálni kell. Tagadja azt, hogy a legfőbb kegyuri jog csak a felelős miniszteri ellenjegyzés mellett volna gyakorolható. Ily értelemben nem a király a legfőbb kegyur, hanem a miniszter. Szól azután a jogfeladási rendszer ellen. A mi jogunk van, azt meg kell tartanunk, nem a jövőre biznunk, hogy majd kiszélesítjük. Amely jogot egyszer feladtunk, az elveszett, az ellenkező joggyakorlás által.

Ezenközben érkezik meg Zichy Nándor s jobbra-balra köszöngtetve megy helyére, hol megdöbbenve látja Ugron Gábort. Kezeit összecsapva tiltakozik a foglalás ellen s Ugron mosolyogva huzódik Bende püspök mellé.

Lubrich pedig fejtegeti, hogy az egyházi jogositványokat nem lehet az általános felségjogok közé sorozni.

Lubrich a többségi javaslatot pártolja.

Hortoványi József. A többségi javaslat megcsonkítja a katolikusok

jogait. A kisebbségi javaslatot elfogadásra ajánlja. (Helyeslés balról)

Nagy figyelem között szólalt fel Zichy Nándor gróf. Bevallja, hogy a többségi javaslat nem foglalja magában mindazt, amit a hazai katolikusokért tenni óhajt. Hogy mégis aláírta a 27-es bizottság a javaslatot, azt ekkép magyarázza. A 27-es bizottság több választmány összezördüléséből keletkezett, de tiltakozik az ellen, mintha ő minden bloc részleteiben is elfogadná, ami ama javaslatban foglaltatik. — Teljesen meddő vita, hogy a 27-es bizottság, vagy annak 4 tagja javaslatát fogadják-e el tárgyalás alapjául. Egyik sem sérti a fő szempontokat. Bizonyos az, hogy a katolikus érzelemben egygyek vagyunk (Helyeslés). Minden javaslatban sok helyeset lát, majd kitűnik a részletes tárgyaláson, hogy mit fogadunk el. (Helyeslés.) Gieszein Sándor dr. hangoztatja Zichy beszéde után, hogy vajmi kevesen ragaszkodnak most akár az egyik, akár a másik javaslathoz.

Egy orosz ezred jubileuma.

Pétervár, január 31. A testőrtartalék gyalogezred ma ünnepelte meg 100 éves fennállásának jubileumát, Miklós csár jelenlétében.

Eskütétel.

Bécs, február 1. Lülzow gróf, a külügyminisztérium második osztályfőnöke ma délelőtt tette le a titkos tanácsosi esküt.

Zavargások Kantuckyben.

Frankfurt (Kantucky), január 31. Kantucky törvényhozó testületét zavargások miatt feloszlatták.

Fölfedezett rablóbarlang.

— Saját tudósítónktól. —

A lakásfosztogatók — úgy látszik — nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is vakmerő módon garázdálkodnak. Legutóbb erre vall az alábbi eset, melyről levelezőnk a következőket írja: Torontálmegyében és Bácskának a Tisza mentén fekvő részében majdnem mindennapi eset a lopás és rablás. A csendőrség állandóan a nyomozásokkal van elfoglalva, de még eddig nem sikerült a betörő banda tagjait kinyomozni. Annyit azonban már eddig is megállapítottak, hogy a torontáli és bácskai betörések szoros összeköttetésben vannak egymással.

A múlt héten Melencze közelében követtek el vakmerő betörést. Manojlov Sztana öreg asszony házába éjnek idején négy álarcos rabló behatolt s miután előbb az öreg asszonyt és cselédjét megkötözték, hozzá fogtak a lakás kiürítéséhez. A sok

értékes ágy- és ruhaneműen kívül elvittek még nagy mennyiségű érlelt cikket, 350 frt készpénzt és mintegy 300 frtról szóló adóslevelet. Ez utóbbit széttevével elszórták. A csendőrség másnap a nyomozást megindította s először is megállapították, hogy az elrabolt tárgyakat kocsin szállították el, amelybe két ló volt fogva. Az egyik lónak a két első lábán volt patkó, a másiknak pedig csak a jobb első lábán.

Ezt a hiányos patkónyomot követették a csendőrök, ami a nedves uton mindenhol feltűnően meglátszott. A nyomok egy juhászgunyhóhoz vezettek, amely a melenczei határban állott. A gunyhóban a csendőrök semmi gyanusítást nem találtak, amint azonban a juhász fekvőhelyét megvizsgálták, a szalma alatt egy széles deszka ajtót találtak. Amint ezt felémelték, nagy bámulatukra egy tárogató üreg nyílása állott előttük. A nyíláson nagy óvatosan lehatoltak s ott valóságos raktárt fedeztek fel a különböző lopott tárgyakkal. Volt ott minden, amit csak a rablók összeharácsoltak.

A juhász, akinek a gunyhó tulajdonát képezi, a csendőrök közeledtét észrevéve, idejekorán elmenekült. A felfedezett barlangban összehalmozott tárgyak megtekintésére most tömegesen vándorolnak a kifosztott lakosok, hogy holmijaikat kiválasszák s hogy ennek alapján a károk megállapíthatók legyenek.

HÁZTARTÁS.

Csuka tejfőlés tormával. Tisztítás, felbontás után vérből egészen tisztították ki s félóraig hagyassék a sóban, azután sárgarépa és hagymával (veres) sósvizben megfőzetik. Reszelünk egy gyökér tormát, édes tejszinnel összehabarjuk, egy kanál finom lisztet hintve rá, majd egy darab írósvajat s egy merő kanálnyi hallevéllel felforraljuk, midőn kihül, a csukára öntjük.

Vegyes zöldség. (Hospot). A kel- és sárgarépából jól tisztítás után apró golyók vajjal kitűzdeltenek, egyforma mennyiségben; hozzá annyi zöldborsó főzetik meg sós vízben, mi utána leszűrendő. Olvasztott vajban egy főzőkanálnyi liszt néhány percig feldagadni hagyatik, feleresztve először kis hideg vízzel, később huslével, hozzája cukrot adva, a zöldségfélélet beletesszük s puhára pároljuk; de ügyeljünk, hogy meg ne barnuljanak. Karfiollal körítjük, melyhez rántott csirkét, vagy borju oldalszeletet adhatunk.

INGATLANOK FORGALMA.

Szilágyi János és neje Tóth Zsuzsanna veszik a debreczeni 4606 és 11065. sz. tjkvben foglalt 11066 és 11065. hrsz. 770 és 770 négyszögöl ujosztású földet Jobbágy Lajos és neje Kerekes Máriaától 1250 koronáért.

Nagy Sándor veszi a debreczeni 1963 sz. tjkvben 9735 hrsz. foglalt 645 négyszögöl ujosztású földet Sallai Mihály és társától 240 koronáért.

Doli József és neje Dobi Juliánna veszik a debreczeni 2118. sz. tjkvben 6855. hrsz. foglalt 3 hold 450 négyszögöl ondódi földet M. Kiss Kálmántól 2100 koronáért.

MULATTATÓ.

Mentség.

— Hát már megint? Hát nem megfogadtad a szünetem napján, hogy nem iszol többet?

— Hát nem is iszom többet, csak mint rendesen.

Kapóra.

— Tudja-e, hogy Magyarországon egy billió szivart szívnak el évenként?

— Nincs véletlenül egy belőlök most önnél?

A sorozó-bizottság előtt.

— Mitől van ez a horzsolás a térdeden — kérde az orvos Élőffy Tihamértól. — Talán valamely nagyobb esésnek a következménye?

— Dehogy! a sok szerelmi vallomástól kopott le a bőr a térdemről.

C S A R N O K.

A radványi tündér.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Lelkesedéssel haladt a tömeg, de bizony a delelő nap sugarai még mindig a hegyoldalra érték őket. — Egy orai pihenő után, amely alatt ebédjük is elköltötték, haladtak tovább. Délután három óra körül járt az idő, mikor a nemes szándékkal nagy utat tett társaság tagjai a hegytetőre értek.

A szakadék légáramlatának moraja kellemetlen hatással volt a mérnökre. Közel ment a szakadék széléhez s onnan nézte a mélységet. Margitnak elszorult a szíve. Akárhogy akart, nem birt uralkodni magán. Könnyek gyűltek szép szeméibe és zokogva borult a mellébe álló asszony, a Balázs feleségének vállára. Csak nagy nehezen, akkor is Andor tudta megnyugtatni.

— Édes Margit, uralkodjék magán, itt most bátorságára van szükségünk. Könnyező szemei bánatot, keserűséget öntenek itt mindenkiébe, már pedig valaha, most nagyon is szükségünk van rá, hogy minden lélek nyugodtan és lelkesedéssel segítsen nehéz szándékunkban.

— Igaza van Andor!... Köszönöm, hogy figyelmeztetett... Kitérülök a könnyeket. Bátor leszek, uralkodok magamon.

A mérnök visszatért a szakadék szélére; táskájából kivette a látszóvét s oda szólt a férfiakhoz.

— Jöjjön csak ide két markos ember!... Ugy! Vegyenek elő egy vékonyabb kötelet. Az egyik végét kössék jó erősen a hóm alá... Igy... Igy!... No most logják meg jó erősen a kötelet és csendesen eresszenek a szakadék végén, míg nem kiáltok. Még egy ölnyire látok egy kis kiemelkedést a hegyoldalból, oda szeretnék jutni, hogy a szakadékot alaposan megvizsgálhassam.

Míg a két ember a kötel megerősítésén buzgólkodott, addig a többiek visszafojtott lélegzettel állottak és nézték a fiatal mérnököt, aki a félelem minden nyoma nélkül, éppen olyan nyugodtan készült vakmerő

kísérletére, mintha a legbiztosabb utra készülné.

Margit, mikor meglátta, hogy az emberek az utasításhoz híven csendesen eresztik a mérnököt, hirtelen a keblére tette kezét, szemével az égre nézett s ajkairól egy nehéz sóhaj röppent el.

— Hollá! hangzott a mérnök szava. — Megtámasztottam a lábaimat. Tartsák erősen a kötelet!

A két markos ember minden erejével szoritotta a kezükre csavart kötelet, sőt a többiek közül is állottak melléjük, hogy biztosabban megállhassák helyüket. S míg a tömeg reszketve várta a mérnök minden szavát, addig a fiatal ember egy kis sziklacsucra fektette lábait, szeméhez emelte látcsövét és a szakadék mindkét irányába nézett perczekig.

— Hollá!... Vissza! Hangzott újra a mérnök szava.

Az emberek csendesen huzzák a kötelet és Hegyi Béla egy fél perc alatt újra ott állott biztos talajon, közöttük.

— Látott valamit mérnök ur? — kérdezte félénken Margit.

— Keveset! A mélység alja felé sötétségbe olvad össze a levegő, nem láthatam, ott nem vehetem ki semmit. A vizsgálatnak mindenesetre van annyi eredménye, hogy most legalább tudom, mit kell tennem, tudom, hogy kell megközelítenünk a mélységet.

A mérnök kivette az óráját.

— Négy óra mult.

Négy óra!... Ugyanaz a perc, a mikor lenn a szakadék mélyén az éhségtől és aggodalomtól lgyötört Homor Gábor erőtellenül hanyatlott a természetadta porágyra.

Ma hatodik napja, hogy reménytelenül várt a segítségre és mikor megjöttek a mentés munkájára lelkesedéssel, minden áldozattal vállalkozók, Homor erőtellenül hanyatlott össze. Mikor utolszor feltekintett a magasba, vajjon látta-e a szakadék tetejéről látcsövező mérnököt, hallotta-e szavát: Hollá! Hollá!

Bizonyára nem!

A mérnök pedig elég hangosan adta jelkiáltásait. Most is, mindenkit meglep határozottsága. Lesik minden szavát, intését. Várják parancsát s az a boldogabb, aki teljesítheti.

— Barátaim! Abból, hogy a szakadék alját nem vehetjük tisztán ki és hogy ott olyan sötétség van, azt következtetem, hogy a szakadék ott keskenyebbre szorul. Nem lehetetlen azonban, hogy a kénparólgás sűrű ködöt képez s az zárja el a világos utat. Erről kell hát először meggyőződést szereznünk. Mielőtt azonban munkánkat megkezdzenők, azon a helyen, hol drága urukat szerencsétlenség érte, imádkozzunk a Mindenhatóhoz, hogy segítsen meg bennünket nemes munkánkban.

Megható jelenet következett.

Az emberek levették kalapjukat, valamennyien térdre omlottak s hangosan mondták papjuk után az imádságot. Mikor bevégezték, egyik a másikkal, a mérnök pedig valamenynyivel kezét fogott. Mindegyik ember ezzel a két szóval üdvözölte egymást:

— Szerencse fel!

— Négy ember! — kiáltotta a mérnök, akinek szavaira Balázs bácsi jelölte ki az embereket. — Maguk fűrészszel és fejszével azt a hosszú, vastag fenyőfát vágják ki tőből és amilyen gyorsan csak lehet megfosztják a galyaitól... Még négy ember!... Maguk azt a másik fenyőt vágják ki. És a mérnök így egymásután beosztotta az embereket s nem telt belé egy félóra, tiz hosszú törzs feküdt a földön.

A mérnök utasítására a fatörzseket a szakadék széléhez vontatták, majd lassan, kötelek és fatámaszok segítségével egyik végét a szakadék tulsó oldalára fektették.

Délután öt óra után már tiz fatörzs feküdt keresztül a szakadék felett mintegy hidat képezve a szédítő mélység felett.

A mérnök a fatörzseken egész a szakadék közepéig ment s újra vizsgálgatott a látcsövével. Visszatérve kiadta újból a rendeletet, hogy a fatörzsek közül ötöt taszítanak tovább, úgy hogy öt-öt törzs között egy méter széles nyílás maradjon. Majd mikor ez is megtörtént, Hegyi Jenő újra elkiáltotta magát.

Hozzák csak elő a nyulakat!

Három kis házinyulat vittek a mérnökhöz, aki a nyulakat kézi kosarakba tette s a kosártetején spárgából maga fount gyorsan hálót. Ezzel is elkészülvén, mind a három kosárra hosszú köteleket erősítettek s bevitték a szakadék közepére, ahol a mérnök utasítására csendesen egymásután bocsátották le a mélybe, az emberek a nyulakat Hegyi Béla a fatörzsekből rögtönzött hidon hasrafeküdt és látcsövével nézte, a míg csak láthatta a kosarak leszállását. A sötétség egyszerre csak elzárta szeme elől a kosarakat.

— A kötél egyenesen áll. A kosár tehát még nem érte el a mélység fenekét. Bocsássák csak addig, míg a kötél meg nem lazul.

Az emberek az utasítás szerint jártak el, de bizony kétszer is ki kellett toldani a kötelet, míg észrevették s megérezték, hogy a kosár talajt ért.

Megállott a kosár! — kiáltották — Lenn vannak a nyulak.

— No most barátaim maradjanak csak nyugodtan. Egy negyedóráig várni fogunk s azután visszahúzzák a kosarakat. Ha a nyulak nem döglöttek meg, akkor tiszta ott lenn, a szakadék mélyén is a levegő s bátran szállhatunk le mi is. De ha a nyulak megdöglöttek, nekünk is le kell mondani arról, hogy a mélységet megközelítsük...

Visszafojtott lélegzettel, nehezen izgatottan várta mindenki a negyedórát s még izgatottabban, mikor a mérnök jelentette, hogy eltelt a negyedóra s megadta a jelt arra, hogy huzzák fel a kosarakat. Hegyi Béla újra hasra feküdt és a látcsövével figyelte a kosarat. Kis idő múlva már kiáltotta:

— Látom a kosarat... Már látom a nyulakat is... Az egyik mozog... De hiszen mozog az mindegyik... Élnek!... A kis nyulak élnek...

Ezek a szavak határtalan örömmel töltötték el mindenkit.

(Folyt. köv.)

Ma pénteken, „B“ bérletben:

A hálókocsik ellenőre.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bisson. Fordította: P. Zempléni Gyula.

S Z E M É L Y E K:

Gedefroid György —	—	Tanay.
Godefroid Alfréd —	—	Tóth E.
Montpepin —	—	Fenyéri.
St. Nedard Raul —	—	Bartha.
Charbonneau —	—	Sziklai.
Laberdave —	—	ifj. Szathmáry.
Godefroid Lucienne —	—	T. Halmi
Montpepin asszony —	—	Kiss I.
Charbonneau asszony —	—	F. Csigházy E.
Charbonneau Rosine —	—	Szabó I.
Angela —	—	Cserényi Adél.
Julia —	—	Makrainé
Francoise —	—	Bárdos I

Holnap szombaton:

N Ó R A.

Szinmű 3 felvonásban.

97.

1900. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. IV. 2/2 P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Karl Urboudke részére Rozenberg Salamon és neje debreczeni lakosoktól 587 kor. 48 fillér tőke, ennek 1899. évi szept. hó 10-ik napjától számítandó 9% kamatai és eddig összesen 104 kor. 56 fillér perköltség erejéig 1900. évi január hó 10-én biróilag felülfoglalt és 1968 kor. 60 fillérre becsült butorok, kész férfi ruhák és egyéb ingóságok 1900. évi február hó 13-án délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Homok-utcza 108. szám alatt és utóbb Bádogos-utcza 2. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1900. évi Január 28.

Bódogh Zs.

birói kiküldött.

MIHALOVITS-féle HARMAT-CRÉME arczsépitő kenőcs.

- A Harmat-Créme** a legjobb arczsépitő s kézbőrápoló kenőcs, mely üdévé, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.
- A Harmat-Créme** sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.
- A Harmat-Créme** nappal is használható, miután nem zsiros s a pudert kitűnően állja.
- A Harmat-Créme** nem teszi fényessé az arczot s fehériti a bőrt.
- A Harmat-Créme** kiváló jó mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesserek (bőratkák) elmulasztására, napégette s szélkifujt arcznál s kéznél.
- A Harmat-Créme** teljesen zsirtalan, habszerű, jóillatú arczkenőcs egy tégelyének ára egy korona.
- A Harmat-Szappan**, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr.

Főraktár a készítő **Mihálovits I.** gyógy-szerésznél **DEBRECZENBEN.**

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Az apró hirdetések előre fizetendők. E rovatban az egyszeri beiktatás 10 szóig 20 kr., minden további szó 2 kr.-ba kerül, vastagabb betűkből 4 kr. Oly hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakcímével el vannak látva (poste-restante hirdetések is) minden egyszeri közlés után 30 kr. kincstári bélyegdíj is fizetendő. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apróhirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 20 kr.

A ki
állást keres, vagy állást ad, vegye igénybe a

DEBRECZENI UJSÁG

apró hirdetések rovatát,

a ki
birtokot akar venni vagy eladni,

a ki
lakást keres és bérelni óhajt,

a ki
birtokot akar bérelni, vagy bérelni, vagy bérelni,

a ki
üzletét akarja értékesíteni vagy venni,

a ki
szabadalmat akar értékesíteni

vagy venni,

a ki
kölcseket keres vagy ad,

a ki
házasságot akar kötni,

vegye igénybe a

A „Debreczeni Ujság“ apró hirdetések rovatát.

A „Debreczeni Ujság“ apró hirdetései biztosan célra vezetnek.

Könyvelésre szabad óráimban szerény feltételek mellett ajánlok. — Szíves megkeresések „könyvelő“ jelige alatt kéretnek a kiadóhivatalba.

Egy 30 év körüli ügyes és egyszerű gazdasszony — nővel, kinek némi vagyona is van — szeretne megismerkedni egy hozzáillő jó mesterember; önálló üzlettel bir. Választ „Véletlen“ czimen e lap kiadóhivatalához. 176.

Szabást, varrást, minta rajzolást angol és francia módszer szerint, alaposan tanít 3—4 hó alatt havi 5 forintért Bpesti szabászati tanintézetet végzett szabónő. A tanítványok saját részükre varratnak. Czim a kiadóhivatalban. 115.

Állást keres irodai gyakorlattal s megfelelő képzettséggel bíró egyén — bármely munkakörben. Czim a kiadóhivatalban.

Egy kauczióképes nős ember pénzbeszedői, vagy más alkalmas állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 117.

Tajték por a legjobb zsirpecsét tisztító. 113.

Nyolcz krajczár egy pár katonára keztü fehérre és puhára mosása, javítással együtt. Hol? Mondja a kiadóhivatal. 121.

Kiadó. Péterfia-utca 1. sz. a. az emeleti lakás, mely áll 3 utca, 3 udvari szobából, terras, konyha, cselédszoba, kézi konyha, fűszin és pinczéből. Értekezhetni az udvarban K. Tóth Sámuelnél. 168.

Egy jó családból való fiu, helybeli uri divat üzletbe tanulónak azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 178.

Hatvan-Zugó utcában, egy ház, mely áll 5 szoba, két konyha, kamara, három istállóból — kedvező feltételek mellett — eladó. Czim a kiadóhivatalban. 121.

A czuczában egy nyilas föld, ugyanott négy nyilas föld tanyával együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 122.

Ki volna hajlandó egy kisebbszerű gőzmalmot — vidéken — bérebe, vagy fele haszonra kiadni? Végzett gépész vagyok, mindenféle munkaismerettséggel bírok. Dolgozom esztergapadon tűzből, géplakatos munkát, kazán munkát, stb. Czimem megtudható e lap kiadóhivatalában. 123.

„Zoltán“nak levele van a jelzett helyen. 174.

Intelligens, fiatal ember, előkelő, kellemes hölgy önzetlen barátságát keresi szellemi szórakozás céljából. Ismerkedés végett levelet „Tiroli“ czimen e lap kiadóhivatalába kérem. 185.

„Titoktartás“ jelige alatt levél van a kiadóhivatalban. 186.

Szent-Anna-utca elején levő csemege- és hentes üzlethelyiség 1900. Május 1-re kiadó, esetleg azonnal átvehető. Czim a kiadóhivatalban. 154.

Jó családból való megbízható leány, pénztárnoknői állást keres, írógép kezelésében teljesen jártas. Czim a kiadóhivatalban. 131.

Pallasz-nagy lekszikonja megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Butorozott szobát keresek február huszadikára. Lehetőleg a Piaczhoz közel, olcsó díjazásért. Ajánlatok az ár és czim megjelölésével „Butorozott szoba“ jelige alatt intézendők. 169.

Hölgyeim! Nem vágyodom pénz után, pedig ezt is kedvelem, hanem keresek egy kedves kis szőke, vagy barna babát, kibem feltalálhatnám mindazon tulajdonságokat, miket csak később árulok el és a melyek nélkül, ha ily nőt nem találok, soha meg nem házasodom. Pedig jó állású és állítólag csinos 24 éves fiatal ember vagyok, én magam is sajnálnám magamat az agglégénységre kárthatatni. Ki önök közül meg akar menteni... magának, az írjon „Győző“ czim alatt e lap kiadóhivatalába. 159.

Vadgalamb“-nak. Kérem legutóbbi lovelében foglaltakat újra megírni, mert elkallódott és így nem tudom, hogy mi volt a tartalma, üdvözlö: „Győző.“

Magos-utca végén, az Öt-malom helyből 161 ööl sarok telek pusztán, vagy rajta levő épületekkel — eladó. Czim a kiadóhivatalban. 160.

Fűszerkereskedés, mely korlátlan koresmaszerű italmérési joggal is bir, 1900. év május 1-ére kiadó. — Czim a kiadóhivatalban. 166.

Fűszeres.segéd tiz korona jutalmat ad azonnal, ki álláshoz segíti. Czim a kiadóhivatalban. 183.

Himzést tanít és munkát elvállal egy bécsi nő. Czim a kiadóhivatalban. 184.

Egy közép koru nős ember 10.000 korona biztosítékkal, egy pénztárnoki, vagy ahhoz hasonló állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 180.

300 korona kauczióval, pénzbeszedői, vagy más alkalmas állást keresek. Czim a kiadóhivatalban. 167.

Uj ebédlő és hálószoba butorok eladók. Czim a kiadóhivatalban. 170.

Székelyhídi kisvecseri hegyen 2 kat. hold 498 ööl területű fele nemes fajtermő, több része ribárióval beültetett szőlő, gyümölcsös; lakóház, kőkút, pinczével együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 171.

„Rivális“ jeligével levél van a kiadóhivatalban. 130.

Házasság czéljából sürgős ismeretséget óhajt kötni vidéki 30 éves, róm. kath. vallású, csinos barna hivatalnok évi 2000 korona jövedelemmel, oly kellő műveltségű 18—22. év körüli leánnyal, vagy özvegygyel, akinek 10 000 forint készpénz hozománya van. Teljes czimmal ellátott levelek „144“ szám alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 144.

Egy jó karban levő pedálos czimbalom — jutányosan eladó. — Czim a kiadóhivatalban. 147.

Keresek 200—250 hold földet haszonbérbe. Ajánlatokat „gazdálkodó“ czimen e lap kiadóhivatalába. 161.

Egy emeletes, egy udvari akás és két bolt — hatvan-utca elején — kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 132.

Több évi haszonbérbe kerestetik egy kisebb ház, a nagytemplom közelében. Czim a kiadóhivatalban. 181.

Egy jó karban levő ház a Teleki-utczán, elköltözés miatt — eladó. Czim a kiadóhivatalban. 182.

Felvilágosítást ingyen ad a kiadóhivatal